

Trainingsdag SLKF

Datum: 22 november 2013

Plaats: PGOsupport, Utrecht

1. Opening

Kees Snaterse opent de bijeenkomst. Voorzitter Rita van Maurik is in verband met persoonlijke omstandigheden slechts voor een deel aanwezig. Vandaag staat het onderwerp KOPP/KVO centraal.

Dit is de laatste officiële bijeenkomst van de SLKF. Vanaf 1 januari 2014 worden de activiteiten voortgezet binnen de Kamer Familieraden van het LPGGz.

Heidi Nijboer, waarnemend directeur LPGGz, is vandaag aanwezig en stelt zich kort voor.

2. Mededelingen

De activiteiten van de SLKF zijn evenals de inzet van Rita, Margriet en Hanneke gegarandeerd binnen het LPGGz. Continuïteit is hiermee gewaarborgd.

De rol van familie neemt alleen maar toe gezien alle ontwikkelingen die er spelen. De Kamer Familieraden zet o.a. in op acquisitie leden, meer draagvlak creëren voor en versterken van familieraden binnen ggz instellingen, leden informeren, instellen van werkgroepen.

Gevraagd wordt centraal te melden waar trainingen/opleidingen te vinden zijn. Hiermee kan de inventarisatie zo compleet mogelijk gemaakt worden.

De data voor de bijeenkomsten in 2014 zijn als volgt:

Contactdagen: 15 maart en 27 september

Landelijke dag: 17 mei

Trainingsdag: 21 november.

Er zijn veel bezuinigingen. Een aantal instellingen staat er slecht voor. Welke rol heeft de SLKF/Kamer Familieraden hierin? Afbouwen heeft consequenties voor hoe wordt omgegaan met familie. Ook met betrekking tot kwaliteit van de behandeling. Als Familieraad is het belangrijk dicht bij het beleid van de instelling te zitten en mee te denken.

3. Presentatie van Ton en Annemiek.

De presentatie wordt gedaan aan de hand van powerpoints. Voor de inhoud wordt verwezen naar de presentatie die is bijgevoegd.

Ton Bellemakers is preventiewerker bij Victas verslavingszorg Utrecht. Annemiek Baak werkt bij GGNet als orthopedagoog, afdeling preventie.

Toelichting op de presentatie

Verslavingszorg kreeg van oudsher geld vanuit de gemeente. Later is de verslavingszorg aangesloten bij ggz instellingen . Het is goed om expertise te delen. Belangrijk om een gezamenlijk aanbod aan kinderen te kunnen bieden. KOPP/KVO moet bij het ministerie onder de aandacht worden gehouden. Met name bij de transitie Jeugd is er het risico dat de problematiek van veel kinderen niet wordt herkend. Er is een wederzijds belang om hier aandacht voor te vragen.

Overeenkomsten KOPP/KVO

Verslaving gaat vaak samen met depressie en angststoornissen. De vraag is wat was er eerst.

Kinderen profiteren van elkaar als lotgenoten. Er zijn meer overeenkomsten dan verschillen. In de samenleving aandacht vragen voor zowel de ouders als de kinderen.

De DVD 'Klein gebaar Groot geluk' wordt vertoond.

De persoon in het filmpje heeft een moeder met een alcoholprobleem.

Kinderen zullen niet snel vertellen wat er thuis gaande is. Kinderen zijn loyaal. De omgeving moet alert zijn op signalen.

Vroegsignalering gebeurt al op de crèche. Zelfs al op het moment dat iemand zwanger is. Als er al sprake is van psychiatrische en/of verslavingsproblematiek, dan worden de moeder en het ongeboren kind al in de gaten gehouden. Hier zijn kinderartsen, psychiaters en gyneacologen bij betrokken. Meer aandacht voor alcohol. Er is echter geen feitelijke maat als het gaat om alcohol gebruik.

Er wordt een voorbeeld gegeven m.b.t. het feit dat je als oma geen informatie krijgt van de kinderarts omdat je de moeder niet bent. Waar zit de inspraak van familie?

Er zijn Opa en Omadagen bij Labyrinth in Perspectief. Hier kan je in gesprek gaan over dit soort dilemma's. Dilemma's blijven altijd. Voor het kind blijft het van belang wie de vader of moeder is. Vanuit kindperspectief belangrijk wie ben ik en waar kom ik vandaan?'

Opgemerkt wordt dat er snel de neiging kan zijn om dwang en drang uit te oefenen bij ouders met problemen.

Het is nu de bedoeling dat er één coach betrokken is bij een gezin die de zorg coördineert zodat een gezin niet met 10 verschillende hulpverleners te maken heeft. Het gezond opgroeien van het kind is de doelstelling.

Binnen alle ggz instellingen moet er aandacht zijn voor jeugd. Dit verschilt echter onderling sterk. Dat hangt veelal ook af van de hulpverlener. Vanuit preventieafdelingen wordt geprobeerd zoveel mogelijk deskundigheidsbevordering te geven. Ook aan hulpverleners binnen de instelling. Omdat KVO onder de gemeentes gaat vallen, wordt gevreesd dat overal verschillend gehandeld zal worden. Er is contact geweest met Kamerlid Lea Bouwmeester van de Tweede Kamer. Zij heeft het op zich genomen om er naar te streven dat binnen alle gemeentes dezelfde protocollen worden gevolgd.

Opgemerkt wordt ook aandacht te hebben voor de kinderen uit rijkere kringen. Ook daar is van alles aan de hand maar dat wordt vaak niet gezien.

Aangegeven wordt dat vanuit preventieoogpunt eerder wordt opgetreden. Alle menskracht is nodig om signalen op te vangen. De rechten van het kind staan veel meer voorop. Wetgeving bepaalt dat je als ouders bij kinderen van 18 jaar en ouder geen informatie meer krijgt. Wies van de Nieuwendijk attendeert op de brochure over privacy van Ypsilon 'Wie zorgt, praat mee'.. Als ouder heb je wel het recht om jouw informatie door te spelen aan de behandelaar.

Korte pauze

Vervolg van de powerpointpresentatie (zie sheets in de bijlage) en vertoning DVD over ouderbaby ondersteuning.

In een zo vroeg mogelijk stadium aandacht voor ouders, kind en omgeving.

Reacties naar aanleiding van de presentatie:

De uitbreiding naar aandacht voor kinderen van psychiatrisch patiënten dient opgenomen te worden in de herziening van familiebeleid. Dat is een goede aanvulling op onze taakstelling.

Geconstateerd wordt dat de groep allochtone families moeilijk te bereiken is. Via het werkgerichte interventieprogramma 'Piep zei de muis' wordt getracht ook deze groep te bereiken. Kinderen uit de wijk worden betrokken op een laagdrempelige manier. Ouders moeten zelf ook mee. Toeleiders zijn basisscholen en kinderdagverblijven.

Gemeentelijk beleid stimuleren omdat de zorg bij de gemeente komt te liggen. KOPP kinderen kunnen problemen krijgen omdat ze geen voorbeeldrol hebben.

Pauze

Presentatie Ciska Goedhart, Stg. Labyrint in Perspectief.

Francisca Goedhart, voorzitter Labyrint-in Perspectief over het project 'Opvang en preventie KOPP' Zie powerpointpresentatie.

Presentatie Willemien Willems

Projectleider Vroegdetectie en -interventie en implementatie meldcode Huiselijk Geweld/Kindermishandeling bij de Parnassia Groep. Zie powerpointpresentatie.

Ouders en kinderen zijn onderdeel zijn van het herstelprogramma. Hulpverleners moeten ogen en oren krijgen voor de kinderen.

Kindcheck is vanaf 1 juli wettelijk verplicht. Elke hulpverlener moet vanaf 1 juli bij de patiënt nagaan of kinderen onder 18 jaar veilig zijn. Niet meer alleen doorverwijzen naar bureau Jeugdzorg. Keten in aandacht voor kinderen.

Einde presentatie en start gedachtewisseling.

Het belang van integrale samenhang wordt genoemd. Kijken naar het hele systeem. Partijen moeten met elkaar samenwerken. Ypsilon, Trimbos Instituut maar ook het Kwaliteitsinstituut. Belangrijke rol voor wijkteams bij vroegdetectie. Interventies in breder kader.

- preventieve werking
- vroegsignalering. Voorkomen met goede behandeling van psychoses. Dit kan leiden tot een minder ernstige vorm. Betere kwaliteit van leven.
- ook bij opname aandacht voor kinderen, broers en zussen.
- detectie en aandacht is een combinatie van genetische factoren en omgevingsfactoren. Een KOPP kind kan een andere stoornis krijgen dan de ouder. De aanleg is groter maar hoeft niet per sé te leiden tot een aandoening.

Bij een psychisch zieke persoon heb je als familie te maken met rouw. De patient rouwt over het deel dat hij kwijt is, over de toekomst die er anders uit zal zien dan verwacht. Voor de familie geldt hetzelfde.

Bij GGZ Ingeest wordt advies gegeven m.b.t. opvoeding aan mensen met een psychische aandoening. Gebaseerd op de ervaring van de KOPP kinderen.

Wanneer open wordt gesproken over de aandoening dan ontstaat er eerlijkheid binnen de familie en is er vertrouwen. Hulpverleners dienen flexibeler te zijn en mee te gaan in ontwikkelingen.

Bij de Familieraad Altrecht zijn richtlijnen vastgelegd. Het gaat om een tweezijdige relatie. Een sociaal model in plaats van een medisch model.

Pleidooi aan Familieraden om ouders alert te maken op de rol van de “gezonde” ouder.

Als cliënt de aandoening eenmaal heeft geaccepteerd, dan wordt het makkelijker.

Bij GGNet zijn nieuwe zorgpaden beschreven. Het doorvragen bij kinderen moet ook standaard worden opgenomen. Voorstel is elkaar als Familieraden elkaar op de hoogte houden. Laat niet iedereen apart het wiel uitvinden. Hoe wordt informatieuitwisseling gedaan?

GGNet is bezig met een zorgpad EPA. De familieraad doet de laatste check. Dit is een belangrijk moment binnen de instelling. Gevraagd wordt of andere instellingen ook met dit onderwerp bezig zijn. Wellicht is er info te gebruiken bij de check.

Behandelaars realiseren zich onvoldoende dat kinderen waar je niets aan ziet, wel aandacht moeten krijgen. Dat is een actiepoint. Het is de rol van de familieraad om instellingen en behandelaars hier op te wijzen. Ontwikkelingen verzamelen en uitzetten bij andere instellingen.

Informatie verzamelen bij het secretariaat van de Kamer Familieraden familieraden@platformggz.nl

Kees stelt voor om binnen de Kamer Familieraden een werkgroep op dit thema te starten. Vanuit de werkgroep worden concrete voorstellen gedaan aan andere familieraden.

Frank Dogterom van de familieraad GGnet meldt zich aan. Hanneke Meijer heeft ook belangstelling.

Franciska Goedhart geeft aan blij te zijn met de inzet van de Familieraden en de manier waarop het onderwerp wordt opgepakt. Het project van Labyrint-in Perspectief wordt verder uitgerold. Zij vraagt de familieraden om alert te zijn binnen hun instellingen op projecten over dit onderwerp en deze

projecten te ondersteunen.

Interview met schrijfster Christine Otten, schrijfster van het boek "Om adem te kunnen halen".

Bestuurslid van de SLKF Stefan van den Langenberg interviewt schrijfster Christine Otten. Zij heeft een boek geschreven over de ziekte van haar vader. Zij is vroeg uit huis gegaan vanwege de psychiatrische aandoening van haar vader. Toen hij tegen de 80 was, heeft zij contact met hem gezocht. Haar gevoel van angst was verdwenen. Vanaf die tijd is het ook goed gegaan. De tijd samen is op een goede manier ingevuld. Het boek is een aaneenschakeling van scènes. De lezer wordt door de tijd meegenomen. Er zijn geen verwijten, maar Christine wilde juist vanuit het perspectief van beide kanten schrijven. De situatie zoals deze was. Ook het schuldgevoel komt naar voren. Christine had geen referentiekader. Zij heeft professionele hulp gehad. Ook noemt zij een periode dat zij onderdak had bij een muzikant in New York tijdens 9/11 als een moment dat haar sterker heeft gemaakt. Boeken en verhalen van anderen hebben geleid tot het beter begrijpen van zichzelf. Na de bijeenkomst kunnen geïnteresseerden het boek kopen voor een bedrag van 18.95.

Mededelingen/afsluiten

De kerstborrel van het LPGGz vindt plaats op 18 december 2013. Alle Familieraadsleden worden uitgenodigd.

Per 31 december wordt het tijdperk SLKF afgesloten. De bestuursleden worden bedankt voor hun inzet. Er wordt geapplaudiseerd.

Tot slot wordt gevraagd het evaluatieformulier in te vullen en in te leveren.
Hierna sluit Kees Snaterse de dag af.